

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Dr. Guláné Bacsó Krisztina
osztályvezető

Előterjesztés
a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola
valamint
a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda
Esélyegyenlőségi Programjának jóváhagyására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola és a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda az elmúlt tanévben bekövetkezett változások és intézkedések, a Képviselő-testület intézményeket érintő döntései alapján felülvizsgálta intézményi esélyegyenlőségi programját és a szükséges módosításokat végrehajtotta.

Kérjük a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2012. augusztus 22.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2012.(VIII.30.) határozata
a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Esélyegyenlőségi Programjának jóváhagyásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola – módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt – Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerint jóváhagyja.

Felelős: SKÁI igazgatója
Határidő: 2012. szeptember 1.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2012.(VIII.30.) határozata
a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda
Esélyegyenlőségi Programjának jóváhagyásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda – módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt – Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerint jóváhagyja.

Felelős: SKNOÓ vezetője
Határidő: 2012. szeptember 1.

A .../2012.(VIII.30.) határozat melléklete

A
Sajószentpéteri Központi Általános Iskola

**Pedagógiai Programjának
kiegészítése**

**Intézményi Közoktatási
Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv**

2012.

TARTALOMJEGYZÉK

Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	2
1. Törvényi háttér	2
2. Bevezetés.....	5
3. Az intézményi közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv célja	5
4. Helyzetelemzés.....	6
4.1. Az intézmény bemutatása.....	6
4.2.Sajószentpéteri Központi Általános Iskola.....	7
4.3. Tanulói összetétel	8
4.4. Továbbtanulás, lemorzsolódás	9
4.5. Általános iskolás eljáró, bejáró tanulók.....	10
4.6. A kompetenciamérés eredményei.....	10
4.7. Az oktatás feltételei	11
4.8. Az oktatásszervezés gyakorlata.....	12
4.9. Társadalmi és szakmai szereplők	13
5. A helyzetelemzés összegzése: hogyan érvényesül az esélyegyenlőség az intézményben? .	14
6. A Program célja.....	16
7. Kötelezettségek és felelősség	16
8. Akcióterv	17
8.1. Azonnali beavatkozást igényel	17
8.2. Akcióterv	18
9. Megvalósítás.....	19
10. Monitoring és nyilvánosság	19
11. Konzultáció és visszacsatolás.....	20
12. Szankcionálás	20
13. Dátum	200

Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv

Jelen dokumentum Sajószentpéter Városi Önkormányzat fenntartása alatt működő Sajószentpéteri Központi Általános Iskola által nyújtott adatok alapján készült, amely összhangban áll **Sajószentpéter város Települési Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervével.**

1. Törvényi háttér

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban pedig az oktatási-nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
- g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,

b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján

olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

2. Bevezetés

A fenti törvényi háttér szellemében a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola a következőkben dolgozza ki az intézmény közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzését és intézkedési tervét. Vállalja, hogy az elkészült és elfogadott dokumentumot összehangolja az intézmény működését és pedagógiai munkáját szabályozó dokumentumokkal, különös tekintettel az intézmény pedagógiai programjára és intézményi minőségirányítási programjára.

3. Az intézményi közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv célja

Az intézményi közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv célja:

- A közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a közoktatási intézményben.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet.
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

4. Helyzetelemzés

4.1. Az intézmény bemutatása

Intézmény neve:	Sajószentpéteri Központi Általános Iskola
------------------------	--

Fenntartó neve:	Sajószentpéter Városi Önkormányzat 3770 Sajószentpéter, Kálvin tér 4.
------------------------	--

Sajószentpéter Város Képviselő - Testülete döntése alapján 2007. július 01-jével megalakult a Sajószentpéteri Központi Általános Iskola, amely egy székhelyintézménnyel és négy tagintézménnyel, azaz öt feladatellátási - hellyel működött tovább egy igazgatás alatt, egy igazgatóval, két általános igazgatóhelyetttessel és öt helyettesi beosztásban dolgozó tagintézmény-vezetővel. A Képviselő-testület 123/2011. (V.30.) határozatával a Pécsi Sándor Tagiskola, majd a 106/2012. (V.29.) döntésével a Lévay József Tagiskola szűnt meg.

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola intézményei:

Az intézmény székhelye:

Kossuth Lajos Iskola
3770 Sajószentpéter, Kossuth u. 195.

Az intézmény tagintézményei:

Hunyadi Mátyás Tagiskola
3770 Sajószentpéter, Vörösmarty u. 1.

Móra Ferenc Tagiskola
3770 Sajószentpéter, Móra F. u. 1.

Az intézmény működési területe:

Sajószentpéter város, Alacska, Kondó, Sajókápolna,
Radostyán és Varbó községek közigazgatási területe.

4.2. Sajószentpéteri Központi Általános Iskola

(2011. október 01-jei adatok alapján)

Általános iskolai intézmények száma:	1
Általános iskolai feladatellátási helyek száma	3
Az általános iskolai osztályok száma	45
Általános iskolai tanulók száma	1148
Általános iskolai magántanulók száma	6
Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók száma	60
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	630
Halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	238

Minden tagintézményben - jelenleg - biztosítva van az általános iskolás korú gyermekek elhelyezése.

4.3. Tanulói összetétel

A tagintézmények tanulói összetételét vizsgálva, a következő adatok mutatkoznak:

2011/2012. tanév	Kossuth	Lévay	Hunyadi	Móra
HH tanulók aránya a tanulói összlétszámhoz viszonyítva	45,5%	75,7%	57,2%	72,6%
HHH tanulók aránya a tanulói összlétszámhoz viszonyítva	12,7%	57,5%	22,1%	34,9%
SNI tanulók aránya a tanulói összlétszámhoz viszonyítva	3,6%	6%	6,5%	6,7%

A táblázatot elemezve látható, hogy az arányok a HH, HHH-s tanulók esetében egy tagintézmény tekintetében az országos átlagot meghaladóak. A Lévay József Tagiskola a 106/2012. (V.29.) Képviselő-testületi döntés alapján 2012. szeptemberben már nem kezdi meg a tanévet.

A tagiskolák között a HHH tanulók arányát tekintve 2012/2013-as tanévre nincs 25 %-ot meghaladó különbség.

Annak érdekében, hogy legyen kiegyenlített a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a tagintézményekben intézkedések születtek. Az első osztályosok adatait vizsgálva láthatjuk, hogy a HHH gyermekek arányos elosztására irányuló törekvések eredményesnek bizonyultak. A 2012/2013. tanévben az első évfolyam tekintetében a feladatellátási helyek között nincsenek aránytalanságok.

A 2012/2013. tanévre beiratkozott tanulók

Tagintézmény	Osztály	Létszám	HHH	HHH arány
Kossuth Lajos Iskola	1. a	26	4	15 %
	1. b	26	4	15 %
	1. c	26	4	15%
Hunyadi Mátyás Tagiskola	1.o	24	6	25%
Móra Ferenc Tagiskola	1.o	24	7	29 %
Összesen		126	25	19,8 %

Az SNI-s tanulók létszáma területenként:

(2011. október 01.)

	SKÁI	Kossuth	Hunyadi	Móra	Lévay
SNI A	22	10	10	2	0
Enyhe fokban értelmi fogyatékos	20	1	9	8	2
Középsúlyos értelmi fogyatékos	0	0	0	0	0
SNI B	13	8	3	2	0
Beszéd fogyatékos	5	1	3	1	0
Összesen:	60	20	25	13	2

A SNI tanulók aránya (5 %) az országos átlagot nem éri el, de közelíti azt. Minden SNI tanulót integráltan oktattunk, a gyógypedagógiai ellátást saját főállású gyógypedagógusaink biztosítják. Pszichológusok és logopédusok segítenek a fejlesztésben. Tehát a sajátos nevelési igényű tanulók ellátása biztosított.

4.4. Továbbtanulás, lemorzsolódás

A HHH tanulók továbbtanulási adatai a 2011/2012-es tanévben.					
Tagiskola	HHH tanulók közül				Érettségit adó középiskolában továbbtanulók aránya
	HHH tanulók száma	szakközépis kolában tanul tovább	Gimnáziumban tanul tovább	Szakiskolában tanul tovább	
Kossuth Lajos Iskola	5	1	0	4	20%
Lévay József Tagiskola	10	1	0	9	10%
Hunyadi Mátyás Tagiskola	9	5	0	4	56%
Móra Ferenc Tagiskola	4	3	1	0	100%
Összesen	28	10	1	17	39%

	Évfolyamismétlők aránya (%)	
	összlétszámon belül (%)	HHH-tanulók (%)
2011/2012	3,7	10,1

Mind az évfolyamismétlők, mind a 250 óránál többet mulasztók között magas a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya. Az évfolyamismétlők jelentős része hiányzás miatt nem tudja teljesíteni a tantervi követelményeket. Az évfolyamismétlők tekintetében az országos átlagot mutatják az adatok. Megállapítható, hogy a HHH tanulók érettségi adó középiskolában való továbbtanulási mutatói lényegesen javultak (2008-ban 14 %, 2012-ben 39 %). Pályaorientációs tevékenységünkkel az Útravaló Programba való bekapcsolódásunkkal, tanórán kívüli felkészítő foglalkozások szervezésével segítjük tanulóinkat. Nincs olyan tanuló, aki az általános iskolai tanulmányait befejezve nem tanult tovább.

4.5. Általános iskolás eljáró, bejáró tanulók

A településről eljáró gyermekek száma az általános iskolás korosztálynál elhanyagolható, statisztikailag nem számottevő mértékű. Egyedi esetek fordulnak elő, amikor a szülő az agglomeráció nagyobb városaiban dolgoznak és számukra az a megnyugtató megoldás, ha gyermekeik velük együtt utaznak az adott város intézményébe.

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskolában 142 bejáró gyermek tanul. Elsősorban a társult településekről érkeznek intézményünkbe.

4.6. A kompetenciamérés eredményei

A kompetenciamérés eredményei közül az összehasonlításnál legcélszerűbb a 2011. évit (ez az utolsó ismert eredmény) figyelembe venni:

6. évfolyam	Kossuth	Hunyadi	Lévay	Móra	Pécsi	Intézményi átlag	Országos átlag	%-os teljesítmény az országos átlaghoz viszonyítva
szöveg-értés	1602	1424	1220	1409	1350	1454	1465	99,2
matematika	1591	1472	1325	1511	1402	1494	1486	100,5

8. évfolyam	Kossuth	Hunyadi	Lévay	Móra	Pécsi	Intézményi átlag	Országos átlag	%-os teljesítmény az országos átlaghoz viszonyítva
szövegértés	1642	1446	1289	1522	1557	1524	1577	96,6
matematika	1695	1604	1477	1531	1652	1617	1601	101

A 2011/2012. tanévben egy tagintézmény (Lévay J. Tagiskola) esetében volt szükség intézkedési terv működtetésére a kompetencia mérések eredményeinek javítása érdekében.

A 2011. évi eredmények azt mutatják, hogy intézményünk teljesítménye - az országos átlaghoz viszonyítva - 8. és 6. évfolyamon is javult. Mind szövegértés, mind a matematikai eszköztudás területén elértük, illetve meghaladtuk az országos átlagot.

A 8. évfolyamon szövegértés területén nyújtottunk leggyengébb teljesítményt. Itt két tagintézmény ért el az országos átlagtól magasabb értéket, két tagintézmény megközelítette ezt. Matematikai eszköztudás területén az intézmény teljesítménye az országos átlag fölött van, 6 %-os javulást értünk el az előző évi eredményünkhöz képest.

6. évfolyamon a szövegértés és a matematikai eszköztudás területén is javulást könyvelhetünk el, az intézményi átlagunk az országos átlag fölött van. Mindkét területen a Kossuth L. Iskola érte el a legmagasabb értékeket. A Lévay József Tagiskola eredményei a legalacsonyabbak. Ez a tagintézményünk 2012. július 31-én megszűnik, ezért intézkedési tervet nem kell készítenünk.

4.7. Az oktatás feltételei

Humán erőforrás:

A feladatellátási helyeken a szakos ellátottság 100%-os.

Emeli a együttnevelés hatékonyságát a két főállásban foglalkoztatott gyógypedagógus. Az intézményvezetés következetesen törekszik a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésére, amellyel a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozást igyekszik eredményesebbé tenni. Az elmúlt években a tanítók, tanárok továbbképzések során ismerkedtek a kooperatív technikákkal, a differenciált tanulásszervezési eljárásokkal, a projekt- és drámapedagógia módszereivel, a kompetencia alapú oktatás programcsomagjával, az IKT kompetenciák alkalmazásával.

Infrastrukturális feltételek:

A tagintézményeink infrastrukturális feltételei megfelelnek a 11/1994. MKM rendelet 7. sz. mellékletében foglaltaknak. A tagintézmények között eltérés nem mutatkozik. Három feladatellátási helyen folyik az oktatás 2012. szeptemberétől, ami azonban nem jelent hátrányt az infrastrukturális feltételekhez való egyenlő hozzáférés szempontjából.

Minden feladatellátási hely rendelkezik tornateremmel, számítástechnika teremmel, könyvtárral, ebédlővel, orvosi szobával és logopédiai foglalkoztató szobával.

4.8. Az oktatásszervezés gyakorlata

A tagintézményi adatok alapján megállapítható, hogy tagintézményeink között 25 %-ot meghaladó eltérés nincs. Törekvésünk, hogy a tagintézményekben legyen kiegyenlített a HHH tanulók aránya. Ennek érdekében az integrációt követően megváltozott az első osztályos tanulók beíratásának rendje. Ennek következtében felmerő rendszerben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányosan oszlanak meg a feladatellátási helyek között.

A SNI tanulók oktatása valamennyi intézményben integráltan történik.

Tanórán kívüli programok:

Programok	Létszám				
	2011/2012				
	Összlét- számon belül	HH- tanulók körében (fő)	HH aránya(%)	HHH- tanulók körében (fő)	HHH aránya(%)
Alapfokú művészet-oktatás					
Kisebbségi program					
Napközi	264	174	65,91%	75	28,41%
Szakkör	342	165	48,25%	36	10,53%
Iskolai nyári tábor	85	33	38,82%	2	2,35%
Erdei iskola	24	3	12,50%		

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat igyekszünk bevonni a tanórán kívüli programokba.

A város tehetséges tanulójának gondozása érdekében differenciált képességfejlesztő programot működtetünk.

A HHH 7-8. évfolyamos tanulóink érettségit adó középiskolai felvételi felkészítő, valamint kulcskompetenciák fejlesztését támogató tanórán kívüli foglalkozásokon vehetnek részt.

Iskolán kívüli segítő programok:

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részesülnek az iskolán kívüli segítő programokban (Útravaló program). A pályázatát az intézmény bonyolítja. Az, hogy a tanuló részesül-e juttatásban attól függ, hogy befér-e a pályázati keretbe. Ilyenkor ugyanis a pályázat kiírója szociális és családi helyzetük alapján rangsorolja a pályázatot benyújtó tanulókat.

A 2011/2012. tanévben 5 tanuló vett részt az Útravaló programban.

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása

A feladatellátási helyeken a szakos ellátottság 100 %-os. Gyógypedagógusok, pszichológus, logopédusok emelik az együttnevelés hatékonyságát. Az intézményvezetés következetesen törekszik a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésére, amellyel a HHH tanulókkal való foglalkozást igyekszik eredményesebbé tenni. A pályázati lehetőségeket kihasználva pedagógusaink több mint 90 %-a vett részt olyan továbbképzéseken, amelyek a sikeres integrációhoz szükséges ismeretek és módszertani kultúra elsajátítását szolgálta. Megismerkedtek az IPR törvényi háttérével, az egyéni differenciálás, a kooperatív technikák módszereivel. A korszerű módszertan elterjedését az óralátogatási jegyzőkönyvek is bizonyítják. A jó gyakorlatokat bemutató órákon, hospitálásokon is megismerhették a pedagógusok. A 2011/2012. tanévben- szintén egy nyertes pályázatnak köszönhetően -az IKT eszközök (digitális tábla, szavazó csomag, számítógépek) alkalmazása meghonosodott a mindennapi gyakorlatban, hiszen korszerű eszközökkel gazdagodott valamennyi tagiskolánk.

A képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés idén már három tagintézményben folyik. Tíz pedagógusunk végzi oktató-nevelő munkáját az IPR megvalósításával.

A nevelőtestület folyamatosan törekszik pedagógiai kultúrájának megújítására.

4.9. Társadalmi és szakmai szereplők

Szervezetek, intézmények	Együtműködés jellege		
	Rendszeres kapcsolat	Alkalmi találkozók	Nincs kapcsolat
Cigány kisebbségi önkormányzat	X		
Családsegítő	X		
Gyermekjóléti szolgálat	X		
Védőnők	X		
Civil szervezetek			
Miértünk Sajószentpéterért Alapítvány		X	

Az intézmény és a társadalmi, szakmai partnerek közötti kapcsolat tartása a szükségleteknek megfelelő gyakorisággal történik.

5. A helyzetelemzés összegzése: hogyan érvényesül az esélyegyenlőség az intézményben?

1. A városunkban élő 6-18 éves korosztály alapfokú közoktatási ellátási feltételei biztosítottak.
2. A településen a sajátos nevelési igényű tanulók aránya (5 %) az országos átlagot megközelíti, de nem haladja meg. A SNI tanulók oktatása integráltan történik, ellátásuk megoldott.
3. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának arányában nincs 25 %-ot meghaladó eltérés. Törekvésünk, hogy a tagintézményekben legyen kiegyenlített a HHH tanulók aránya. Ennek érdekében az integrációt követően megváltozott az első osztályos tanulók beíratásának rendje. Ennek következtében felmerő rendszerben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányosan oszlanak meg a feladatellátási helyek között.
4. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat igyekszünk bevonni a tanórán kívüli programokba. A tehetséges tanulóink gondozása érdekében differenciált képességfejlesztő programot működtetünk. A HHH gyermekeket ösztönözzük a gimnáziumban, szakközépiskolában való továbbtanulásra, a felvételi vizsgák sikerességét tanórán kívüli foglalkozások szervezésével támogatjuk.
5. A nevelők – a lehetőségek függvényében - folyamatosan törekszenek pedagógiai kultúrájuk fejlesztésére. (Kooperatív technikák, differenciáló módszertan, drámapedagógia).
6. Ha a lemorzsolódási adatokat elemezzük, azt látjuk, az évfolyamisméltók között magas a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya. A 250 óránál többet mulasztók száma csökkent. A szülőkkel való kapcsolat erősítésével, a tanulás fontosságáról való meggyőzésükkel igyekszünk javulást elérni ezen a területen.
7. A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola továbbtanulási mutatói javultak. A HHH tanulók 39 %-a érettségit adó középiskolában folytatja tanulmányait. Célunk, hogy ne csökkentjen az érettségit adó középiskolába továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya. Pályaorientációs tevékenységünkkel, a pályázati lehetőségek kihasználásával igyekszünk javítani eredményeinken.
8. A kompetenciamérések eredménye a legtöbb területen nem marad el az országos átlagtól. Nem szükséges intézkedési tervet készítenünk.

9. Az oktatás feltételei a feladatellátási helyeken adottak. Jelentős eltérések a tagintézmények között az infrastrukturális feltételeket tekintve nincsenek.

6. A Program célja

Az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul kell kitűzni az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

7. Kötelezettségek és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők, és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.
- Az intézmény vezetője, helyettesei, egyéb tisztségviselője felelős az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

8. Akcióterv

8.1. Azonnali beavatkozást igényel

- Minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel a 1993. évi LXXIX. törvény A közoktatásról, és Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire) **Ilyen eljárások, folyamatok az intézményben nem tapasztalhatók.**

- Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét. **Ilyen eljárások, folyamatok az intézményben nem tapasztalhatók.**

- Ha igazolódik, hogy a feladatellátási helyeken biztosított bármely oktatási szolgáltatáshoz, (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére. **Ilyen eljárások, folyamatok az intézményekben nem tapasztalhatók.**

- Ha az intézményben a sajátos nevelési igényű (SNI A, SNI B) tanulók együttes aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot (vagyis több 7 %-nál).

A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Tagintézményeiben a sajátos nevelési igényű gyermekek aránya az országos átlagot megközelíti, de nem haladja meg, **így azonnali intézkedésre nincs szükség.**

8.2. Akcióterv

A helyzetelemzés megállapítása	Cél	Intézkedés	Felelős	Az intézkedés megvalósításának kezdő időpontja	Indikátor rövidtávon (1 év)	Indikátor középtávon (3 év)	Indikátor hosszútávon (6 év)
Évfolyamisméltók körében magasabb a HHH tanulók aránya	A HHH tanulók fejlesztése, motiváció növelése	Családlátogatás, rendkívüli szülői értekezlet, tanórán kívüli foglalkozás	Intézményvezető, gyermekvédelmi felelős, osztályfőnök,	2012. szeptember	Az évfolyamisméltó 2%-kal csökken	Az évfolyamisméltó 5%-kal csökken	A HHH tanulók hiányzása 7%-a csökken
Nőtt a HHH tanulók körében az érettségít adó középiskolába való továbbtanulási arányának megtartása	A HHH tanulók érettségít adó középiskolai továbbtanulási arányának megtartása	Pályaválasztási tanácsadás, önismereti tesztek, iskolalátogatás, nyílt nap	Intézményvezető, osztályfőnökök, pedagógusok	2012.	Nem csökken az érettségít adó középiskolában továbbtanuló HHH tanulók aránya	2%-kal emelkedik az érettségít adó középiskolában továbbtanuló HHH tanulók aránya	5%-kal emelkedik az érettségít adó középiskolában továbbtanuló HHH tanulók aránya
A kompetenciamérések eredménye egy területen elmarad az országos átlagtól	A kompetenciamérések eredménye érje el az országos átlagot	Az érintett feladatellátási helyek órakon ill. tanórán kívüli foglalkozásokon kulcskompetenciák fejlesztése	Fenntartó intézményvezető	2012.	A 2013. évi eredmények eléri a 2012. évi képességi pontokat	A matematika kompetenciamérések eredménye a 8. évfolyamon is képességi pontot javul az országos átlagtól elmaradó eléri az országos átlagot	Mind a három feladatellátási hely eredménye eléri az országos átlagot
A HHH tanulók aránya alacsony az iskolán kívüli programokban	A HHH tanulók részvételének növelése az iskolán kívüli programokban	Tanulók, szülők meggyőzése a tanórán kívüli programokra történő jelentkezésre	Intézményvezető, pedagógusok	2012.	A HHH tanulók iskolán kívüli programokban való részvétele 5%-kal nő	A HHH tanulók iskolán kívüli programokban való részvétele 10%-kal nő	A HHH tanulók iskolán kívüli programokban való részvétele 15%-kal nő

9. Megvalósítás

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Minden érintett intézményi dokumentumban érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései.	A közoktatási intézmény működését és pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumok (Pedagógiai Program) vizsgálata. Az értékelés, visszacsatolás megtervezése.	Dokumentumelemzés.	Esélyegyenlőségi felelős	A program elfogadása után és utána a dokumentumok módosításakor.
A folyamatos visszacsatolással és értékeléssel az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elveinek folyamatos érvényesítése.	Az értékelés, visszacsatolás megtervezése.	Munkaterv, beszámoló és az ütemezett feladatok végrehajtása.	Esélyegyenlőségi felelős	Évente
Felkészült döntéshozók, intézményvezetők az érintett területen.	Továbbképzések, konzultációk, fórumok szervezése.	Szakemberek meghívása.	Esélyegyenlőségi felelős	Évente

10. Monitoring és nyilvánosság

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Az eredményesség megállapítása.	Az intézkedésekhez kapcsolódó indikátoroknak való megfelelés mértekének megállapítása.	Az adatok feldolgozása	Intézményvezető és települési esélyegyenlőségi felelős.	Évente az éves beszámoló részeként adott szempontsor alapján.
Minden érintett a megismerhesse a programban rögzítettek teljesülését, személyiség és adatvédelmi jogok biztosítása mellett.	Az éves eredmények közzététele.	Intézményi fórumok, lakossági fórum, az önkormányzat, illetve az intézmény honlapja, helyi sajtó.	Intézményvezető és települési esélyegyenlőségi felelős.	Évente egyszer, de jelentős események esetén többször is lehet.

11. Konzultáció és visszacsatolás

Az Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv a település lakosságának jelentős részének életét érinti. Éppen ezért az intézmény vezetője vállalja, hogy az intézkedési tervet a nevelőtestületi véleményezés és elfogadás előtt széleskörű konzultációra bocsátja. Ennek érdekében

- fórumokat szervez a közoktatási tagintézmények vezetői és dolgozói számára,
- szakmai és társadalmi partnereivel megismerteti a programot és a várható eredményeket,
- a partnerek véleményeit jegyzőkönyvvel dokumentálja, és az észrevételeket, amennyiben nem ütköznek a program alap gondolatával, a program megvalósítása során felhasználja.

12. Szankcionálás

Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, az évi monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, az intézmény

- elemzi az okokat az érintettek bevonásával,
- megállapítja a felelőségeket,
- intézkedési tervet készít.

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben foglaltak a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról – alapján készültek, így szándékos be nem tartásuk, illetve akaratlagos hátráltatásuk e szerint kerül elbírálásra.

13. Dátum

A program tervezetét a szakmai és társadalmi vitájának biztosítását követően az intézmény nevelőtestülete vitatja meg és fogadja el.

Sajószentpéter, 2012. augusztus 23.

.....
az intézmény vezetője

A .../2012.(VIII.30.) határozat melléklete

SAJÓSZENTPÉTERI KÖZPONTI NAPKÖZI

OTTHONOS ÓVODA

Esélyegyenlőségi programja

Készítette: Székelyné Drahos Mária
óvodavezető

A Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda a gyermekek esélyegyenlősége, valamint a gyermekekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód érdekében, figyelembe véve:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, mely rögzíti, hogy minden embernek joga van ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, valamint
 - a többször módosított közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény esélyegyenlőséget, valamint egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit,
- a következők szerint határozza meg az e területen megvalósítandó programját.

I. Fejezet

1. A program célja

A program célja, hogy meghatározza:

- az óvoda háttéréből és
- a családi háttéréből adódó feladatokat,
- az óvodával való együttműködés módjait,
- a pedagógus és a gyermek jogait, kötelezettségeit.

2. A program hatálya

Az egyenlő bánásmód követelményét:

- a közoktatási intézmény, mint szerv valamint,
- a közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor kötelesek megtartani.

A program területi hatálya kiterjed az intézményre, valamint az intézmény által szervezett programok, események esetében az intézményen kívül is.

3. Az esélyegyenlőség biztosítása, és az egyenlő bánásmód követelménye

A helyi esélyegyenlőségi, illetve egyenlő bánásmód program kialakításkor figyelembe vételre került, hogy

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az egyenlő bánásmód követelményének jellemzői

Az egyenlő bánásmód követelményének fő jellemzői, hogy

- a követelmény kiterjed minden olyan nevelésre:
 - amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
 - amelynek megszervezéséhez az állam
 - közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul;

az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

- a nevelés követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, valamint
- a nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4. Az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenység

Az intézménynek az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- az óvodai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az óvoda azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segítik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a gyermekek jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a gyermekek fejlődésének értékelése.

A fenti feladatokat részletesen a Program további fejezetei tartalmazzák.

II. Fejezet

Az óvodai háttérből adódó feladatok

Az óvodai háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok:

- az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás,
- a követelmények teljesítése,
- a mulasztások,
- a csoport vagy személy jogellenes elkülönítése,
- az iskolába lépésre való felkészítés, valamint
- az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások.

1. Az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás

1. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabály:

A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény
Köznevelési törvény (2012)

A közoktatásról szóló törvény több helyen is utal az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódáshoz köthető szabályokra, így:

az alapelveknél kinyilvánítja hogy a gyermekekkel kapcsolatos döntések, intézkedések meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani,
az óvodai felvételre vonatkozó részben meghatározza, hogy a gyermek jogviszonya felvétel, vagy átvétel útján keletkezik, melyről az óvoda vezetője dönt.

Az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódásra vonatkozó főbb előírások:

Beiratkozás

- Az óvodába a gyermekeket:
városi önkormányzat által meghatározott időszakban kell beíratni.
- A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

Gyermek felvétele, átvétele

- Az óvoda - beleértve a kijelölt óvodát is - köteles felvenni, átvenni azt az óvodai nevelésre jogosult gyermeket, akinek:
lakóhelye, ennek hiányában
tartózkodási helye a körzetében található.
- Ha az óvoda a kötelező felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles előnyben részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az óvoda székhelye, telephelye található. E körben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg.

Az óvodai nevelésre vonatkozó kötelezettség elmulasztása

- Ha a gyermeket az óvodába nem írárták be, vagy ha az óvoda befejezése után nem jelentkezett általános iskolába, az óvoda vezetője jelzi az illetékes jegyzőnek.

1. 2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében:

- a beiratkozás időpontját ki kell függeszteni az óvoda bejáratánál jól látható helyen,
- helyi újságban, Sajó tv-ben közzé kell tenni,
- a beiratkozásakor tájékoztatni kell az érintetteket az önkormányzati támogatások lehetőségeiről
- szülői tájékoztatót kell tartani a beiratkozással, gyermekek felvételével, átvétellel kapcsolatos szülői kötelezettségekről valamint az eljárás alapvető szabályairól,
- beiratkozásakor át kell adni az intézményi házirend egy példányát,
- a beiratkozások időtartama alatt, és a pótbéíratás során is ellenőrizni kell, hogy gyermekek felvételének megtagadása történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e,
- gyermek átvételre vonatkozó kérelem esetén ellenőrizni kell, hogy az átvétel elutasítás történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e,
- ellenőrizni kell a védőnői és népesség nyilvántartást 3H és tanköteles korú gyermekek teljes körű beiratkozása érdekében,
- értesíteni kell a jegyzőt az óvodai nevelésre köteles gyermek beíratásának elmulasztásáról.

1. 3. A feladatellátás célja

Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosítása az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás során.

1. 4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az 1.2. pontban leírt feladatok ellátása érdekében: a beiratkozási, és az egyes tájékoztató hirdetések egy-egy példányát meg kell őrizni, statisztikát kell készíteni:

a beiratkozási igényekről, a felvételt nyert, és az elutasított gyermekek számáról, valamint az elutasítás okáról,
az átvételi igényekről, az átvett és az elutasított gyermekek számáról, valamint az elutasítás okáról;

meg kell őrizni a jegyzők felé tett jelzéseket a beiratások elmulasztásáról,
szükség szerint javaslatot kell készíteni a fenntartó, illetve az érintett intézmények felé az óvodai nevelésbe történő bekapcsolódás esélyegyenlősége biztosításáért.

2. Követelmények teljesítéséhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2. 1. A területre vonatkozó szabályozás

Az óvodai háttérből adódó, a követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőségi kérdések megközelíthetőek:

a gyermekek óvodai teljesítésének intézményi háttér oldaláról, valamint szakmai hozzáállás és

az óvoda által rendelkezésre álló tárgyasult eszközök vonatkozásában is.

A gyermekek óvodai követelmények teljesítésének intézményi háttere:

A vonatkozó előírásokat:

a módosított 1993. évi Köznevelési törvény, valamint
a módosított 11/1994. (VI. 8.) Korm. rendelet határozza meg.

A fentiek alapján az óvoda vezetője a gyermeket kérelemre felmentheti a kötelező óvodai nevelési foglalkozásokon való részvétel alól.

A felmentés feltételei közé tartozik a gyermek:

családi körülményei,
képességeinek kibontakozása, valamint sajátos helyzete.

Az óvoda szakmai hozzáállása:

Az óvoda nevelési követelmények teljesítésére vonatkozó előírásokat:

Óvodai nevelés országos alapprogramja,
a Helyi nevelési program határozza meg.

2. 2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A kötelező foglalkozások alól történő felmentéssel kapcsolatos feladatok:

a gyermek kérelmének elbírálása,
elbírálás előtt a gyermekjóléti szolgálat véleményének beszerzése.

Az óvoda szakmai hozzáállása:

a pedagógus továbbképzés tudatos irányítása:

Az óvodai gyermeki kudarcok leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik meghatározó feltétele, hogy szakmailag felkészült nevelők már az óvodáskor kezdeti szakaszán felismerjék azokat a hátrányokat, akadályokat, amelyek a gyermekek előmenetelét nehezítik.

Ezért fontos feladat az olyan tudatos továbbképzési rendszer kialakítása, elfogadtatása a nevelőtestülettel mely kiemelt figyelemmel kezeli az előbbi hátrányokat, akadályokat.

Az adott pedagógus által készített és alkalmazott foglalkozási terven keresztül – az óvoda – jelentősen befolyásolni tudja az egyes követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőséget.

A pedagógus feladata, hogy olyan foglalkozási tervet készítsen és azt úgy alkalmazza, hogy ne sértse a gyermekek, illetve egyes gyermekcsoportok esélyegyenlőségét.

A pedagógus további feladata, hogy az egyes pedagógiai módszereket úgy alkalmazza, hogy azzal ne sértse az esélyegyenlőség követelményét.

Az óvoda által rendelkezésre álló taneszköz és felszerelések:

a rendelkezésre álló eszközök és a jogszabályi követelmények összevetése, eszköz fejlesztés pályázatok útján.

2. 3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

a kötelező foglalkozások alól történő felmentés a gyermek érdekében megfelelően történjen, az óvoda biztosítson megfelelő szakmai, és intézményi háttérrel az intézménnyel jogviszonyban lévő gyermekek számára.

2. 4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az egyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód biztosításában is szerepet játszó – 2. 2. pontban meghatározott - feladatok nyomon követése a következők szerint történik:

A kötelező foglalkozások alól történő felmentéssel kapcsolatos dokumentálási feladatok:

a beérkezett kérelmek ügyiratainak és az érintettek felkészítésével kapcsolatos iratainak megőrzése, a nevelő-testület által meghatározott követelményekre vonatkozó dokumentációt és a számonkérésre vonatkozó adatokat együtt kell tárolni.

Az óvoda szakmai hozzáállásával összefüggő mérési, dokumentálási feladatok:

feljegyzést kell készíteni az egyes továbbképzések esélyegyenlőség biztosításában alkalmazható tapasztalatairól, a pedagógusok által alkalmazott egyéni foglalkozási tervek követelményei, valamint a fejlesztésre szoruló gyermekek, és a nem megfelelő iskolaérettségi tesztek számának összehasonlító elemzése, az óvodapedagógusok teljesítményértékelése.

Az óvoda által rendelkezésre álló eszközökkel, felszerelésekkel kapcsolatos ellenőrzési, mérési feladatok:

a fejlesztési programhoz alkalmazott eszközök csoportonkénti nyilvántartása, szakszerű használatának ellenőrzése, eszközfejlesztésre benyújtott pályázatok és azok eredményei összevetése.

3. Mulasztásokkal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat:

a közoktatásról szóló módosított 1993. évi LXXIX. törvény,
a módosított 11/1994. (VI. 8.) Korm. rendelet, valamint
az intézményi házirend
határozza meg.

3. 2 Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályok:

- az óvoda egyes esetekben engedélyezheti a gyermek távolmaradását,
- tájékoztatási kötelezettsége merül fel:
 - az intézménynek a szülő, és gyermek felé,
 - a pedagógusnak az intézmény vezetője felé, valamint
 - az intézménynek az illetékes jegyző felé,
- ellenőrzési kötelezettsége van a pedagógusnak a hiányzások igazolása hitelesség megállapításában.

A pedagógus feladata az, hogy adott mulasztásról megítélje, hogy a mulasztást:
igazolt, vagy
igazolatlan mulasztásnak kell-e tekinteni.

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat, valamint a mulasztás igazolásának konkrét formáit, módját, határidejét a házirend szabályozza.

Az igazolatlan mulasztással kapcsolatos feladatok:

Az óvoda köteles a szülőt - az igazolatlan mulasztás következményeire való figyelmeztetés mellett - értesíteni a tanköteles gyermek első igazolatlan mulasztásakor.

Ha a szülő értesítése ellenére a tanköteles gyermek ismételten igazolatlanul kötelező foglalkozást mulaszt, az óvoda a gyermekvédelmi felelős és a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a gyermek szülőjét.

Az iskolaköteles korban lévő (betöltött 5 éves) nagycsoportosok óvodába járása kötelező a Köznevelési törvény 24.§-a alapján. (Az óvodába járás alól az óvodavezető csak indokolt esetben adhat felmentést.) Ezen gyermekek igazolatlan hiányzása hatósági eljárást von maga után.

Ha a nagycsoportos – tanköteles korú - gyermek az iskolai életmódra felkészítő foglalkozásokról egy nevelési évben folyamatosan 7 napot igazolatlanul van távol és a szülő kétszeri, írásbeli felszólításra sem járhatja gyermekét megfelelő rendszerességgel az óvodába, az óvoda vezetőjének kötelessége az önkormányzat jegyzőjét értesíteni további intézkedések miatt.

A 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 28.§-a értelmében megszűnik az óvodai elhelyezését, azon gyermekeknek, akik igazolatlanul 10-nél több napot vannak távol az óvodából, és a szülő kétszeri, írásbeli felszólításra sem járhatja gyermekét megfelelő rendszerességgel az óvodába.

Az igazolt mulasztással kapcsolatos feladatok:

Lehetőség szerint kapcsolattartás a gyermekkel, gyermek szülőjével az óvodai foglalkozásokon a fejlesztő felkészítésben való előrehaladásról (tájékoztatás a foglalkozás anyagáról, a foglalkozásokon végzett munkáról).

Az igazolt és igazolatlan mulasztással kapcsolatos közös pedagógiai feladat:

a hiányzó gyermek fejlesztése szükség szerint.

3. 3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja:

az igazolatlan mulasztások számának minél kisebbre történő szorítása,
a hiányzások miatti hátrány leküzdésének segítése a foglalkozásokon, illetve kötelező foglalkozásokon kívüli foglalkozások segítségével.

3. 4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A dokumentálás, mérés módja, eszközei:

A csoportban dolgozó óvodapedagógusnak /tagóvodavezetőnek/ feljegyzést kell készíteniük:
a gyermekek igazolatlan hiányzásáról,
a szülő értesítéséről,
szülővel folytatott megbeszélés eredményéről.

Az óvodában külön nyilvántartást kell vezetni az igazolatlanul hiányzó gyermekekről.

A nyilvántartásba be kell írni:

a megtett intézkedéseket (gyermekjóléti szolgálat értesítését, jegyző értesítését),
az intézkedések eredményeit, hatását stb.

4. Csoport vagy személy jogellenes elkülönítéséhez kapcsolódó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

4. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabály::

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról .

A jogellenes elkülönítés az, ha valakire vagy valakikre sajátos szabályokat alkalmaznak, őket a többiekhez képest eltérően, valamilyen társadalmi értelemben vett hátrányt okozóan kezelik.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt:

neme,
faji hovatartozása,
bőrszíne,
nemzetisége,
nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,
anyanyelve,
fogyatékosága,
egészségi állapota,
vallási vagy világnézeti meggyőződése,
politikai vagy más véleménye,
családi állapota,
anyasága (terhessége) vagy apasága,
szexuális irányultsága,
nemi identitása,
életkora,
társadalmi származása,
vagyon helyzete,
foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának rész munkaidős jellege, illetve határozott időtartama,

érdekképviselőhez való tartozása,
egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője

miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

4. 2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az intézményben ügyelni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód követelmény ne sérüljön valamely személy, vagy csoport

intézménybe való felvétele, átvétele során,
elkülönítése során az intézményen belül létrehozott csoportban,
intézmény által szervezett kötelező foglalkozásokon kívüli foglalkozásokon, rendezvényen való részvételének lehetőségében,
a követelmények teljesítésének értékelésekor,
a mulasztások kezelésénél (igazolt, vagy igazolatlan),
a gyermekek balesetet követő ellátásakor, illetve a gyermekbalesetek kivizsgálásakor,
méltóságát sértő bánásmód során,
nevelésre való korlátozása, olyan nevelési rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása során.

Azaz ne legyen olyan elkülönítés, melynek során a nevelés valamely vonatkozásában meghatározott színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményeket, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja az óvodai nevelés, illetve a tanulmányok folytatásához szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

4. 3. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

- az intézményben a jogellenes elkülönítés valamennyi formájának kialakulását, fenntartását kizárja,
- megakadályozza a gyermek, illetve a szülői közösségekben a jogellenes elkülönítés kialakulását, pozitívan befolyásolja a másság elfogadását.

4. 4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladat ellátásának mérése, nyomon követése a következő módon történik:

vizsgálni kell a beíratási, átvételi kérelmek elutasítását a jogellenes elkülönítés szempontjából, ellenőrizni kell az csoportkialakítások eredményének szempontjait, azok nem esnek-e a jogellenes elkülönítés fogalmi körébe,
az intézményen belül az egyes személyek, illetve csoportok elkülönítésére tett javaslatot az elkülönítés szempontjaival és indoklásaival kell megadni, ahol a szempontok csak pedagógiaiilag alátámasztott, szakmai érvek lehetnek,
feljegyzést kell készíteni a csoport, vagy személy jogellenes elkülönítésével kapcsolatos információkról.

5. Felkészítés az iskolai életre

5. 1. A területre vonatkozó szabályozás

Az iskolai életre történő felkészítés témakörére vonatkozó szabályokat a közoktatásról szóló törvény, valamint a végrehajtására kiadott kormányrendelet határozza meg.

Az iskolai életre felkészítés feladatait, követelményeit a pedagógiai program és az IPR valamint a gyermekek egyéni fejlesztési terve is tartalmazza.

5. 2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az iskolai oktatásra való felkészítési feladatok

Az iskolai életre való felkészítés során az óvoda a gyermeki esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében iskolai oktatásra felkészítő feladatokat lát el:

- tájékoztatja a gyermekeket és a szülőket az iskolai oktatással kapcsolatos feladatokról, elvárásokról,
- segíti a szülőt az iskola kiválasztásában,
- felhívja a figyelmet a különféle szakkörök, sport és egyéb lehetőségekre az iskolán belül,
- „iskola kóstolmány” látogatást szervez az iskolákkal
- közös programokat, versenyeket rendez a két intézmény,

Az óvoda az iskolai életre történő felkészítési feladatai során:

- megszervezheti a felkészítő foglalkozásokat,
- a hátrányos helyzetű, de tehetséges, szorgalmas gyermekek számára megteremti a nyugodt felkészülés lehetőségét a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások igénybevételi lehetőségével.

5. 3. Feladatellátás célja

Az iskolai életre való felkészítéssel kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítási feladatok célja:

az iskolai életre történő felkészítés a gyermekek egyéni és szakemberek általi fejlesztésével, a kötelező és a kötetlen foglalkozásokon kívüli tevékenységekkel..

5. 4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az iskolába lépéssel kapcsolatos intézményi feladatellátás mérése, dokumentálása a következők szerint történik:

- a gyermekek egyéni fejlesztési dokumentációjának megőrzése,
- a fejlesztő foglalkozásokra járó gyermekek számát és arányát tartalmazó statisztika elkészítése..

6. A neveléshez kapcsolódó szolgáltatások, és a neveléssel kapcsolatos jutalmazások témaköréhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

6. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

a közoktatási törvény,
az intézmény szervezeti és működési szabályzata, valamint
az intézmény házirendje tartalmazza.

6. 2. Az ellátandó konkrét feladatok

A feladatok a következők:

- Minden gyermeknek egyenlő feltételek mellett biztosítani kell az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatásokat, igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden gyermeket, szülőt tájékoztatni kell:
- a gyerekeknek és a szülőknek lehetőséget kell adni arra, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban javaslatot tegyenek.
- az óvodai neveléssel kapcsolatos jutalmazások során az óvodapedagógusoknak, illetve az óvodavezetőnek a helyi szabályokat úgy kell érvényre juttatniuk, hogy az a gyermekekkel való egyenlő bánásmód elvét ne sértse,

6. 3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása az intézményi szolgáltatások és jutalmazások terén.

6. 4. A feladatok ellátásnak nyomon követése

Feljegyzést kell készíteni az intézményt az intézményi szolgáltatások igénybevétele, illetve a jutalmazások rendjével kapcsolatban ért kritikákról. Vizsgálni kell azok esélyegyenlőséget vagy egyenlő bánásmód követelményt sértő voltát.

III. Fejezet Családi háttérből adódó feladatok

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok a következő témakörök mellé csoportosíthatóak:

- így a családi háttér iskolai végzettsége,
- a csonka család okozta problémák, feladatok,
- a család szociális, anyagi helyzete.

A családi háttérből adódó, az egyes témaköröknél azonosításra kerülő problémák, valamint az intézmény által ellátandó feladatok és alkalmazható eszközök sokszor egymással szoros kapcsolatban vannak, valamely helyzet adott gyermeknél halmozódva jelenhet meg. Ez külön odafigyelést igényel az intézmény részéről.

1. A családi háttér iskolai végzettségéhez kapcsolható esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó közvetlen szabályozás nincs, de a közoktatási törvény és a végrehajtási rendeletei, valamint egyes intézményi dokumentumok érintik a gyermekeket a családi háttérben tapasztalható iskolai végzettség miatti egyenlőtlenségét.

1. 2. Az iskolai végzettséggel kapcsolatban felmerülő, a gyermekek esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A családi háttér iskolai végzettség szempontjából:

- adott gyermek esetén lehet ösztönző, illetve
- a gyermek tehetségének kibontakozását, illetve fejlődését hátrányosan befolyásoló.

A családi háttér iskolai végzettsége pozitívan hat általában a gyermekre akkor, ha

- az egyik szülő diplomás, elvárásaként fogalmazódik meg a gyermekkel szemben is az, hogy megfelelő fejlettségű legyen,
- a szülők alacsony, vagy közepes iskolai végzettségűek, ezért kiemelt figyelmet fordítanak gyermekük fejlesztésére.

A családi háttér iskolai végzettsége ugyanakkor negatívan is hathat a gyermekre akkor, ha

- a szülők alacsony, vagy közepes iskolázottságúak, a gyermekük fejlődésére nem fordítanak különösebb figyelmet, nem biztatják, támogatják törekvéseit,
- a szülők diplomások, és gyermeküket – a gyermek tehetségének, szándékának, érdeklődési körének figyelembe vétele nélkül - irányítják.

1. 3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A pedagógus feladata az, hogy

- felmérje, megítélje valamely gyermek képességét, erősségeit és gyengeségeit,
- felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát,
- a személyes találkozások során felmérje a gyermekekkel szembeni szülői elvárásokat,
- tehetséges gyermekeknél kezdeményezze a tehetséggondozást, gyengébbeknél javasolja a fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokon való részvételt,
- teremtsen meg foglalkozáson a differenciáló nevelés kereteit, és alkalmazza azokat a többféle gyermeki igény kielégítésére.

1. 4. A feladatellátás célja

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó esélyegyenlőség biztosítási feladatának legfőbb célja, az esélyegyenlőtlenségek megszüntetése a pedagógus, a gyermek, a szülő együttműködésével, valamint az intézmény által biztosított egyéb eszközökkel.

1. 5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó intézményi feladatellátás nyomon követése, ellenőrzése a következő számadatok, és információk szerint történik:

- az óvoda által szervezett programok száma, valamint a résztvevők létszáma,
- a pedagógusok jelzése a szülők gyermekkel szemben nem megfelelő fejlettségi szintjéről, a kezdeményezett beszélgetések eredményéről, a kezdeményezett intézkedésekről.

2. Csonka családdal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A csonka családdal kapcsolatos jogszabályi háttérként közvetlenül csak az esélyegyenlőségi törvény vehető figyelembe, mely szerint nem szabad hátrányosan megkülönböztetni az ilyen családban nevelkedő gyermekeket.

2. 2. A csonka családdal kapcsolatban felmerülő, a gyermekek esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A csonka családban nevelkedő gyermekek esetében a gyermek esélyegyenlőségét hátrányosan befolyásolja:

- elvált szülők esetében a két szülő közötti konfliktus, esetenként az eltérő nevelési módszerek, eszközök használata,
- a kevesebb figyelem jut a gyermekre,;
- a gyermek érzelmileg bizonytalan, néha kiszolgáltatottá válik.

2. 3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az óvoda feladata az, hogy

- a csonka családban élő gyermekek személyiségfejlődését kísérje figyelemmel az óvodapedagógus
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős beszélgetést kezdeményezzen a gyermekkel, segítse a problémáinak megoldását,

- törekedni kell arra, hogy a gyermekkel legalább egy pedagógus mély, bizalmi kapcsolatot építsen ki,
- a gyermek viselkedésében, fejlődésében észlelt változásokat a szülővel, szülőkkal, tudatni kell,
- a foglalkozásokon nem az elvárható teljesítményt mutató gyermek számára biztosítani kell a differenciált nevelést,
- ha a gyermeknél a szülőkkal történő megbeszélés után nem kezdődik meg pozitív változás, az óvónő, tagóvodavezető kezdeményezi, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz) vigyék.

2. 4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a csonka család miatt a gyermekre nehezedő terheket felismerje és segítse a családot a problémák megoldásában.

2. 5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A csonka családokkal kapcsolatos feladatellátás közvetlenül nem mérhető. A feladatok dokumentálása az óvodapedagógusi, gyermekvédelmi felelős feljegyzéseivel történhet, melyekben leírják a csonka családban nevelkedő gyermekek személyiségével, fejlődésével, illetve a szülőkkal, a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel folytatott megbeszélések tapasztalatait.

3. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A család szociális, anyagi helyzetével kapcsolatban a következő szabályozásokat kell figyelembe venni:

- az esélyegyenlőségről szóló törvényt
- a közoktatásról szóló 1993. évi törvényt,
- 11/1994. (VI. 8.) Kormányrendeletet,
- az intézményi házirendet, valamint
- a szervezeti és működési szabályzatot..

Az előzőeken túl figyelembe kell venni még a helyi önkormányzat gyermekvédelmi és szociális rendeletét.

3. 2. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó a gyermekek esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A család szociális helyzetéből fakadó problémák a következők lehetnek:

- a gyermek szocio kulturális viselkedése nem megfelelő,
- a nem megfelelő életvitelű családban, a gyermekek otthoni nyugodt légköre nem biztosított,
- a fejlődését elősegítő körülmények, eszközök, hiányoznak, a gyermek ingerszegény környezetben él.

A család anyagi helyzetéből adódó problémák jellemzően a következők:

- a család nem, vagy nehezen tudja biztosítani a gyermek megfelelő fizikai és szellemi fejlődéséhez szükséges feltételeket, (étel, ruházat, eszközök, játékok stb.),:
- a szülők plusz munkát vállalnak az anyagi helyzetük növelésére, így a gyermekre nehezebben tudnak figyelni,
- egyes családok a látszat fenntartása érdekében anyagi lehetőségeiken felül vállalnak nagyobb terhet..

3. 3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

- a) A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet feltárása:
- az óvodapedagógusnak, tagóvoda-vezetőnek törekednie kell arra, hogy megismerjék a gyermek életkörülményeit, hogy az esetleges hátrányok leküzdésében segítsék a családot és a gyermeket,
 - az óvodapedagógusnak:
 - a gyermekkel folytatott beszélgetés,
 - a fogadóórák,
 - a szülő, illetve a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések és
 - a családlátogatás tapasztalatai alapjánsegítenie kell feltárni, azonosítani a gyermeket hátrányosan befolyásoló körülményeket.
- b) A gyermek szociális viszonyainak figyelemmel kísérése:
- Az óvodapedagógus feladata, hogy figyelemmel kísérje adott gyermek szociális viselkedését, szociális viszonyait,
 - indokolt esetben kezdeményezheti a szakmai tanácsadó intézmények igénybevételét.
- c) A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet javítása, kompenzálása:
- ha az óvodapedagógus, illetve a gyermekvédelmi felelős a gyermek nem megfelelő szociális és anyagi helyzetét tapasztalja köteles tájékoztatni erről a tagóvoda-vezetőt,
 - az óvodavezető értesíti az illetékes jegyzőt a gyermek rászorultságáról, illetve tájékoztatja a szülőt arról, hogy a helyi önkormányzathoz segítségért fordulhat,
 - a rászoruló gyermekek részére támogatási eszközöket, forrásokat keres (pl.: pályázat),
 - a kötelező eszközök körét úgy határozza meg, hogy figyelembe veszi a család helyzetét.

3. 4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a gyermeknek a családok anyagi és szociális helyzetéből fakadó különbségeit:

- saját eszközökkel,
- a család és más szakintézmények bevonásával,
- a fenntartó közreműködésével a lehető legkisebbre csökkentse.

3. 5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladatok mérése az alábbiak szerint mérhető:

- a gyakori családlátogatások száma,
- az óvodapedagógusok jelzéseinek száma a gyermekek nem megfelelő anyagi és szociális helyzet miatt,
- az óvodavezető jegyző felé tett észrevétele, szociális ellátás kezdeményezéseinek száma,
- az intézménynek a gyermekek anyagi-szociális kiadásait csökkentő tevékenysége.

IV. Fejezet

Együtműködés az óvodával

Az óvodával kapcsolatos együtműködés területén, külön feladatcsoportot képeznek: a megfelelői óvodai léggörrel, az intézményi lehetőséggel kapcsolatos feladatok, a gyermek védelmével összefüggő együtműködési feladatok, valamint az óvoda a szülőkkel, a gyermekközösséggel való együtműködési tevékenysége.

1. A megfelelő óvodai légkörhöz, az intézményi lehetőséghez kapcsolódó esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó központi szabályozás csak érintőleges, a tényleges szabályokat az intézményi:
minőségirányítási program,
a házirend, valamint
a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

1.2. A megfelelő óvodai légkörrel, intézményi lehetőséggel kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A gyermeki esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményének biztosításával kapcsolatban a következő sajátos helyzetek, problémák merülhetnek fel:

- Az intézmény a saját minőségirányítási programját a fenntartó közoktatási intézményekre vonatkozó minőségirányítási programja alapján köteles meghatározni, így egyes törekvései, célja csak alárendelten jelenhetnek meg egyes intézményi lehetőséggel kapcsolatban is.
- A megfelelő óvoda az intézmény és egyes kiemelt partnerei véleményével mérhető. Ilyen kiemelt partnercsoportok a gyermekek, az óvodapedagógusok és a szülők.
Az óvoda légkörére pozitívan hatnak olyan körülmények, melyeknek anyagi vonzata van (pl. rendezett, esztétikus környezet, a gyermekek napközbeni tevékenységét segítő eszközök), s ezt a plusz anyagi terhet az óvoda a fenntartó tudatos támogatási tevékenysége nélkül nehezen gazdálkodik ki,
Az intézmény által nyújtott lehetőséget befolyásolják
 - a szokások, a korábbi években biztosított lehetőségek ,(személyi, tárgyi)
 - a gyermekek és az óvodapedagógusok érdeklődési köre,
 - a szülői támogatások, javaslatok
 - az intézmény anyagi lehetőségei,
 - az intézményi eszközöknek, és felszereléseknek a lehetőségei.

1.3. Az ellátandó konkrét feladatok

A megfelelő óvodai légkör, valamint az intézményi lehetőséggel kapcsolatos együttműködési feladatok a következők:

- egyeztetés az óvoda és fenntartó között:
 - a minőségirányítási programban meghatározott célokkal kapcsolatban,
 - az intézmény költségvetési javaslata, és annak módosítása vonatkozásában,
 - az intézményi lehetőségek szélesítésével kapcsolatban (felszerelések, anyagi eszközök),
- a szülők folyamatos tájékoztatása, és a szülői igények, elképzelések figyelembe vétele,
- a pedagógusok és az intézményvezető közötti folyamatos párbeszéd a megfelelő intézményi légkör kialakítására és fenntartására, valamint az intézményi lehetőségek növelésére és kihasználására,
- az intézményi légkör javítása érdekében szükség szerint közre kell működnie a gyermekjóléti szolgálattal, illetve más szakintézménnyel, a védőnővel, az orvossal stb.

1.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, a gyermekek számára kellemes, biztonságot nyújtó intézményi légkör biztosítása, az intézményi lehetőségek minél jobb kihasználása, bővítése az intézménnyel együttműködő partnerek közreműködésével.

1. 5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése során feljegyzést kell készíteni:

- az intézmény partnereinek intézményi légkörre vonatkozó jelzéseiről,
- az intézmény fenntartóval folytatott egyeztetéseiről,
- az intézmény által nyújtott lehetőségekről, és az intézmény felé beérkező igényekről,
- az intézmény által igénybe vett olyan eszközökről, melyek az óvodai légkör javítását célozzák.

2. A gyermekek védelmével kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

A területre megfogalmazott feladatokat a család szociális és anyagi helyzetével kapcsolatos feladatoknál leírtak figyelembe vételével kell ellátni, mivel a feladatok jellegük miatt összekapcsolódnak, illetve átfedik egymást.

2. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermekek védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a módosított közoktatásról szóló törvény,
- a közoktatási törvény módosított végrehajtási rendelete, továbbá az 1997.évi XXXI. törvény és végrehajtási rendeletei, valamint
- a helyi önkormányzat szociális és gyámügyi rendeletei.

Az ellátandó feladatok körére előírásokat határozhatnak meg a pedagógusok, - különösen a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy - munkaköri leírásai.

A gyermek védelmével kapcsolatban előírásokat fogalmaz meg továbbá:

- az intézmény SZMSZ-e, valamint
- a házirend.

A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

2. 2. A gyermekek védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A gyermekek védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- a gyermek a család anyagi helyzete miatti problémák,
- a gyermek szociális helyzete miatti problémák,
- a gyermek egészségügyi helyzete miatti problémák,
- az intézményi baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos problémák,
- a gyermekek általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos problémák.

A fenti problémák külön-külön és együttesen is a gyermekek különböző szintű veszélyeztetettségét jelzi.

2. 3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézménynek a gyermekek anyagi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, illetve a problémát ismerő óvodapedagógus, a gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az óvodavezető indítson eljárást a gyermek lakó-,(illetve tartózkodási) helye szerint illetékes jegyzőnél:
- az óvodapedagógus tájékoztatja az óvodavezetőt, ha tudomására jut az, hogy a gyermek valamely óvoda által szervezett programon anyagi okok miatt nem tud részt venni,

- az intézménynek keresnie kell azokat a lehetőségeket, melyek segítik a nem megfelelő anyagi körülmények közötti gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását.

Az intézménynek a gyermek szociális helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:
megegyeznek a családi háttérből fakadó anyagi és szociális helyzetből adódó feladatoknál leírtakkal, ezért itt külön nem kerül kifejtésre.

Az intézménynek a gyermek egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:
a gyermekek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését a testnevelési foglalkozások és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek (változatos udvari játékok, sokféle és sokirányú mozgásos szabályjátékok, népi dalos játékok, körjátékok) szolgálják, melyeket részben a gyerekek szabadon választanak, részben az óvónők kezdeményeznek, szerveznek.

Az intézménynek a baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos együttműködési feladatai:

- a tanév elején gyermekeket tájékoztassák az intézményi balesetvédelmi előírásokról, a védő, óvó intézkedésekről,
- az intézmény tájékoztassa a hivatalt, a munka és balesetvédelmi megbízottat az intézményben található balesetveszélyről, tegyen javaslatot a balesetveszély elhárítására,
- minden esetben történjen meg a baleset kivizsgálása, jegyzőkönyv felvétele.

Az intézménynek a gyermekek általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- az intézmény feladata, hogy az egészségnevelési programját minden gyermekre kiterjesztve hajtsa végre,
- gondoskodjon arról, hogy az orvosi és a fogászati ellátáson minden gyermek részt vegyen.

Az intézmény a gyermek védelme érdekében:

a) Ellát tájékoztatási feladatokat is, így:

- az óvodában a szülők által jól látható helyen közzéteszi:
 - az intézményben gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy (gyermek és ifjúságvédelmi felelős) nevét, elérhetőségét,
 - a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát (gyermekjóléti szolgálat, családsegítő, gyámügy, nevelési tanácsadó, stb).
- az tagintézmény vezető havonta ellenőrzi a hirdetmények meglétét, szükség esetén gondoskodnia kell a pótlásról,

b) Kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálattal:

- segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól akkor, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni,
- gyermekbántalmazás vélelme esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- részt vesz a gyermekjóléti szolgálat felkérésére a szolgálat által kezdeményezett esetszbeszéléseken.

2. 4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja a gyermek veszélyeztetettségének felismerése, a felismerést követően a veszélyeztetettség megszüntetése az intézmény által rendelkezésre álló eszközökkel, valamint az intézményen kívüli együttműködő partnerekkel.

2. 5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

- a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatot ellátó személy,
- az óvodapedagógus, valamint
- a tagóvodavezető

feljegyzéseivel, beszámolójával történik.

3. Az óvoda a szülőkkel, a gyermekközösséggel való együttműködési tevékenységével összefüggő esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatai

3. 1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermekek védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a közoktatásról szóló törvény, (különösen a 2. § (2) bekezdés)
- a közoktatási törvény végrehajtási rendelete, továbbá
- az intézmény SZMSZ-e, valamint
- a házirend.

3. 2. Az óvoda kapcsolata, együttműködése a szülőkkel, gyermekközösséggel

A közoktatási törvény az alapelvek között rögzíti, hogy az óvoda a *Közoktatási törvényben* meghatározott feladatai ellátásának keretei között - felelős a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermekközösség kialakulásáért és fejlődéséért.

Ennek érdekében:

- a gyermek személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel,
- a gyermekközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő munkáját.

Az állam és a helyi önkormányzat a nevelés terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartani a szülőknek, illetve a gyámnak azt a jogát, hogy vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő nevelésben részesülhessenek gyermekeik. A szülő ezt a jogát gyermeke érdekeinek megfelelően gyakorolja, oly módon, hogy tiszteletben tartja annak gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadsághoz való jogát, továbbá véleményét - korától és érettségétől függően - figyelembe veszi.

3. 3. Az ellátandó konkrét feladatok

Ellátandó feladatok:

- Az intézményben legalább nevelési év-kezdés előtt át kell tekinteni az intézmény és a gyermekek, valamint a szülőkkel való együttműködés és kapcsolattartás belső szabályozását.
- Gondoskodni kell arról, hogy a szülők megkapják beiratkozáskor, illetve változást követően a házirend egy-egy példányát.
- Támogatni kell a szülői szervezet működtetését.

3. 4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, a gyermekekkel, gyermekközösségekkel, illetve a szülőkkel való együttműködés kereteinek megfelelő szabályozása, és az együttműködés folyamatos biztosítása.

3. 5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

- a szülői szervezet működésének figyelemmel kíséréseivel, valamint

- a szülői szervezet működéséről szóló tájékoztatókkal történik.

V. Fejezet

A szülő jogai és kötelezettségei

A szülő jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos intézményi feladatok több korábban tárgyalt témakörhöz is kapcsolódik, így itt csak az egyes feladatok összefoglalva jelennek meg.

1. A területre vonatkozó szabályozás

A szülő jogaival és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a közoktatásról szóló törvény 14. §-a, valamint
- az 1997. évi XXXI. tv. 12. §-a.

A területre vonatkozó szabályokat meghatározhat még az intézmény házirendje is.

Az általános szülői jogokat és kötelességeket az 1997. évi XXXI. törvény határozza meg a következők szerint:

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke:
 - testi,
 - értelmi,
 - érzelmi és
 - erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást és
 - az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak:
 - személyi és
 - vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
 - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát tiszteletben tartani,
 - gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztatni, véleményét figyelembe venni,
 - gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni,
 - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
 - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervezetekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A szülő közoktatási törvény szerinti kötelessége, hogy

- gondoskodjon gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről,
- biztosítsa gyermeke tankötelezettségének vagy fejlesztő felkészítésben való részvételi kötelezettségének teljesítését,
- figyelemmel kísérvje gyermeke fejlődését, gondoskodjék arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, és megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget,
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal és részükre a szükséges tájékoztatást megadja,
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az óvoda rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását,
- megtegye a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítése érdekében,
- tiszteletben tartsa az óvoda vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait.

A szülő közoktatási törvény szerinti joga, hogy

- megismerje az óvoda nevelési programját, házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- írásbeli javaslatát az intézmény vezetője, a nevelőtestület, az óvodapedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül a szülői szervezettől legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ kapjon,
- a intézmény által meghatározott feltételek mellett kérje, hogy gyermeke a nem kötelező foglalkozásokat igénybe vehesse, illetve ilyen foglalkozás megszervezését kezdeményezze,
- a intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon,
- kezdeményezze az óvodaszék létrehozását, és részt vegyen a szülői képviselők megválasztásában, mint választó, és mint megválasztható személy,
- kezdeményezze szülői szervezet (közösség) létrehozását, és közreműködjön annak tevékenységében,
- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, a nevelési intézmény irányításában,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

2. A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- A különböző szülői csoportok eltérő mértékben élnek jogaikkal, így az iskolázottabb, tehetősebb szülők aktívabban, határozottabban lépnek fel az óvodával kapcsolatos együttműködés során, s érdekeik is jobban érvényesülnek. Így előállhat olyan helyzet, hogy a szülők képviselői olyan javaslatokat hagynak jóvá, olyan döntéseket hoznak, mely nem veszi figyelembe a kevésbé iskolázott, és rosszabb anyagi körülmények között élő családok helyzetét.
- A szociális és anyagi nehézségekkel küzdő családok nehezen tudják teljesíteni valamennyi kötelezettségeiket, mivel beállítottságuk, illetve az anyagi problémák leküzdésére irányuló tevékenységük akadályozza őket ebben.
- A legtöbb esetben a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a szülő nem tart kapcsolatot az óvodával, csak az óvoda igyekszik kapcsolattartásra a szülővel, így az elvileg kétoldalú folyamat egyoldalúra redukálódik. Ennek oka, hogy az érintett gyermekek szülei óvodai ügyekben nem keresik a kapcsolatot a pedagógussal. Jellemző, hogy a magatartási problémákkal, esetenként hiányos felszereléssel rendelkező gyermekek szülei a fogadónapokra, szülői értekezletekre sem mennek el.

3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény által ellátandó feladatok:

- tájékoztatási tevékenységgel segíteni kell a szülőket abban, hogy megismerjék kötelezettségeiket és jogaikat,
- az pedagógusnak ellenőriznie kell, hogy tájékozódott-e a szülő az óvoda értesítéseiről:
 - a gyermekek fejlődésével tisztában van-e,
 - a pedagógus által kezdeményezett megbeszéléseken részt vett-e,
 - látogatja-e a fogadóórákat, illetve a szülői értekezleteket stb.,
- ha bebizonyosodik, hogy adott gyermeknél a kudarcok fő oka a szülői háttér és az odafigyelés teljes hiánya, akkor az óvodának minden nevelési partner segítségét igénybe kell venni,
- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége által törekedni kell a gyermek veszélyeztetettségének felfedezésére, és kezelésére (lásd a gyermek védelmére vonatkozó részt),

- a szülői közösségek képviselő választása során az pedagógusnak segítenie, támogatnia kell azt, hogy a képviselők valóban a teljes szülői kör érdekeit, lehetőségeit figyelembe véve hozzanak döntéseket,
- a szülők részére biztosítsa a kötelezettségük teljesítéséhez szükséges információk, tájékoztatósi hátteret,
- a szülőkkel együttműködjön a gyermek érdekében,
- a szülők számára megadja azokat az ismereteket, melyek a jogaik érvényesítéséhez szükségesek.

4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy az intézmény segítse és figyelemmel kísérje a szülők kötelezettségének teljesítését, valamint a jogaik érvényesítésére vonatkozó tevékenységüket.

5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás dokumentálása, nyomon követése úgy történik, hogy

- a pedagógusok beszámolnak, illetve írásbeli feljegyzést készítenek:
 - a szülők tájékoztatásáról a szülői kötelezettségek és jogok vonatkozásában, a tájékoztatás módjáról (pl. házirend részeként),
 - ha egyes szülők esetében a szülői kötelezettségek megszegését tapasztalják, s ezzel a gyermek számára érdeksérelmet okoznak, illetve a gyermek veszélyeztetettségét idézik elő,
- az óvodavezető tájékoztatja a nevelőtestületet a szülői kötelezettség megszegéséből származó intézkedéseiről, azok eredményeiről.

(Bővebben lásd a gyermekek védelme, illetve a családi háttérből fakadó intézményi feladatokról.)

VI. Fejezet

A pedagógus jogai és kötelezettségei

1. A területre vonatkozó szabályozás

A pedagógus jogaival és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a közoktatásról szóló törvény, valamint
- a végrehajtási rendelete,
- az intézmény házirendje és
- az óvodapedagógus munkaköri leírása.

1.1. A pedagógus jogai

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

- személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsülik, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartás, nevelői tevékenységét értékelik és elismerik,
- a nevelési program alapján az ismereteket, a nevelés módszereit megválassza,
- a helyi foglalkozási terv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tanulmányi segédleteket, eszközöket, ruházati és más felszereléseket,
- saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a gyermeket,
- irányítsa és értékelje a gyermekek munkáját,
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez,
- a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a intézmény nevelési programjának tervezésében és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat,
- szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,

- szakmai egyesületek, kamarák tagjaként vagy képviselőként részt vegyen helyi, regionális és országos közoktatással foglalkozó testületek munkájában,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

1. 2. A pedagógus alapvető feladata, kötelessége

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő tevékenysége keretében gondoskodjon a gyermek testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
- nevelő tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse a gyermek képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkózását társaihoz,
- a gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a gyermek életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.
- a szülőket gyermekük nevelésével, fejlődésével kapcsolatosan, továbbá a szülőket és a gyermekeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- a szülő és a gyermek javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
- a gyermekek és szülők emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- a gyermekek részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja,
- ellássa a gyermeki jogokkal kapcsolatos legfontosabb tájékoztatási feladatokat,
- közreműködjön a gyermekek felkészítésében,
- a kötelező foglalkozásokon és a kötelező foglalkozásokon kívüli foglalkozások során irányítsa a gyermek személyiségfejlődését.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

A pedagógus feladata, hogy

- a jogait úgy gyakorolja, hogy figyelembe veszi a gyermeki esélyegyenlőséget, és egyenlő bánásmód követelményét, így pl.:
 - a foglalkozás anyagát, a nevelés módszereit az adott csoport igényének megfelelően határozza meg,
 - alkalmazza a differenciált nevelést,
 - a hátrányos megkülönböztetés nélkül, objektíven értékeli a gyermekek teljesítményét,
 - támogatást és biztatást ad a nem megfelelő családi háttér miatt kudarcokkal küzdő gyermekek számára,
- a kötelezettségeit úgy teljesítse, hogy
 - a gyermek veszélyeztettségére utaló jeleket észlelni tudja,
 - ellássa a gyermeki jogokkal kapcsolatos tájékoztatási feladatokat,
 - segítse a gyermek felkészítését az iskolába lépésre,
 - a gyermek személyisége megfelelő irányban fejlődjön,
- mindent elkövessen azért, hogy a nem megfelelő családi háttérrel rendelkező gyermek személyiségfejlődése kielégítő legyen, ehhez javasolhatja szakintézmények igénybevételét.

A pedagógusoknak tudatosan fel kell használniuk azt a tényt, hogy a gyermekek adottságait, hajlamait a környezet kultúrája, szokásai, normái, és a gyermekekkel szemben támasztott elvárások befolyásolják, vagyis ezektől a körülményektől és hatásoktól függ, hogy a fiatal személyisége milyenné formálódik. Fejlődési szempontból fontos a jó családi légkör, támogató szülői magatartás, a tágabb környezet elfogadó attitűdje, a kortársközösség pozitív hatása.

A pedagógusnak törekednie kell arra, hogy lehetőségekhez mérten erősítse a fentieket:

- a pedagógusnak szükség esetén javasolnia kell a gyermek megfelelő személyiségfejlődése elősegítése céljából a szakintézmények bevonását,
- a szabadidős tevékenységeket a személyiségfejlődés eszközeként tekintse, annak megfelelően irányítsa, szervezze meg, célirányosan használja fel. (Közös sportolás, kirándulás, mozi, játék mind – mind a nevelés, szocializáció színterei.)

3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a pedagógusok a jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során maximálisan figyelembe vegyék a gyermeki esélyegyenlőség, illetve egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

4. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése az intézménybe beérkezett, a pedagógusok tevékenységével kapcsolatba hozható érdeksérelemről készített bejelentések számával, tartalmával, és a kivizsgálás eredményével történik.

VII. Fejezet

A gyermekek jogai és kötelezettségei

1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermekek jogaira és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a közoktatásról szóló törvény, valamint
- a végrehajtási rendelete,
- az intézmény házirendje.

1. 1. Gyermeki jogok a közoktatási törvény szerint

A Közoktatási törvény 10. § (1) bekezdése szerint a gyermeknek joga, hogy nevelési intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, óvodai életrendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.

A gyermeknek joga, hogy

- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben részesüljön, általános iskolában tovább tanuljon, illetve alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében;
- nemzeti, illetőleg etnikai hovatartozásának megfelelő nevelésben részesüljön;
- részére az állami és helyi önkormányzati óvoda egész nevelési programjában és tevékenységében a nevelés során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék;
- nem állami, nem önkormányzati nevelési intézményben vegye igénybe az óvodai ellátást, továbbá, hogy az állami, illetve önkormányzati nevelési intézményben hit- és vallásoktatásban vegyen részt;
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát az óvoda tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozhat másokat e jogainak

- érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, illetve a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását;
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban - különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban - részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért;
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

1. 2. A gyermekek kötelezettségei a közoktatási törvény szerint

A gyermek kötelessége, hogy

- részt vegyen a kötelező és a választott foglalkozásokon;
- életkorához és fejlettségéhez igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett - a házirendben meghatározottak szerint - közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a foglalkozások, rendezvények előkészítésében, lezárásában;
- óvja saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az óvoda alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet, illetve balesetet észlelt, továbbá - amennyiben állapota lehetővé teszi - ha megsérült;
- megőrizze, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy a foglalkozások során használt eszközöket, óvja az óvoda létesítményeit, felszereléseit;
- az óvoda vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, csoporttársai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa;
- megtartsa az óvodai szervezeti és működési szabályzatban, továbbá a házirendben foglaltakat.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény feladata, hogy

- biztosítsa a gyermeki jogokat valamennyi gyermek számára, a jogok biztosítása terén érvényesüljön az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelménye,
- a tankötelezettség teljesítését minden gyermektől megkövetelje, illetve feltárja a kötelezettség nem teljesítés okát, a feltárt okokat orvosolja az intézmény által alkalmazható eszközökkel, illetve más szerv, intézmény segítségét, közreműködését kéri.

3. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése az intézménybe beérkezett, a gyermeki jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésbe hozható – az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelményét sértő – bejelentések számával, tartalmával, valamint a kivizsgálás eredményével történik.

VIII. Fejezet

A gyermek fejlődésének értékelése

A gyermek fejlődésének értékelése témaköre kiterjed:

- a gyermekek fejlődése értékelésének, minősítésének módjára,
- a felzárkóztatásra, fejlesztésre,

1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermekek teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályokat:

- a közoktatásról szóló módosított törvény, valamint
- a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet és
- a nevelési program határozza meg.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

A gyermekek értékelésével, minősítésével kapcsolatos feladatok:

- a pedagógus feladata, hogy
 - a gyermek fejlődéséről a szülőt rendszeresen tájékoztassa, indokolt esetben keresse meg a szülőt a gyermek nem megfelelő előrehaladása miatt,
 - az értékelést kellő objektivitással adja, nyújtva lehetőséget arra, hogy a szülő érdeklődhessen a gyermek fejlődéséről,
 - amennyiben a gyermek a felzárkóztatásra, fejlesztésre szorul, kezdeményezze a szülővel való párbeszédet, illetve adjon javaslatot a gyermek haladásának előmozdítása érdekében.

A gyermek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok:

- pedagógus legfontosabb feladata, hogy
 - adott gyermek esetében minél korábban felismerje a fejlesztő foglalkozásra szorulás tényét, azonosítsa a gyermek lemaradásának okait, valamint azt, hogy a lemaradásból fakadó hiányosságokat hogyan lehet pótolni és melyik az a terület, ami leginkább fejleszhető. A tapasztalatok szerint külön figyelmet kell szentelni az enyhén fogyatékos, az állami gondozásban élt gyermekek, a nem megfelelő anyagi körülmények között élő családok gyermekei, illetve a jó módban, de elhanyagoló környezetben nevelkedő gyermekek, illetve a roma származású gyermekekre.
 - bármilyen komoly is a lemaradás, elérje azt, hogy
 - a gyermek nyitott legyen az élményekre,
 - kialakuljon a gyerek szellemi autonómiája - függetlenedjen a kedvezőtlen külső adottságoktól, a stressztől, tragédiáktól, tiszteletlenségtől, megalázásoktól, stb.
 - tartalmassá tudja tenni a gyermek az életét akkor is, ha az egy akadályozott élet,
- a pedagógus feladata, hogy a gyermekkel és a szülővel való kapcsolattartás során:
 - kezdeményezze a gyerek fejlesztőfoglalkozáson való részvételét,
 - tájékoztassa a szülőt arról, hogy a fejlesztő foglalkozásnak milyen eredményét tapasztalja,
- a pedagógusnak tájékoztatnia kell a szülőt azokról a lehetőségekről, amelyekkel az óvoda segítséget tud nyújtani a gyermek eredményes fejlődéséhez,
- az óvoda feladata, hogy biztosítsa a fejlesztés tárgyi és személyi feltételeit.

A gyermek továbbhaladásával kapcsolatos feladatok

- A vezet feladata, hogy
 - a gyermek számára az egyéni továbbhaladást az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód követelmények betartásával engedélyezze,
 - a közoktatási törvényben meghatározott, gyermekek továbbhaladásának engedélyezésével kapcsolatos jogkörét a gyermek érdekének megfelelően, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével végezze,

Még egy évig óvodába járással kapcsolatos feladatok:

- Az óvoda a gyermek részére biztosítja, még egy évig az óvodába maradást, ha az iskolaérettséget nem érte el (szakértői vélemény, szakvélemény alapján),
- Az engedély megadásáról a szülő kérésére az óvoda vezetője – a gyermek érdekét és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét szem előtt tartva - dönt.

3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a gyermek teljesítésével, előrehaladásával kapcsolatos intézményben meghozott döntéseknél érvényre jussanak az esélyegyenlőségi, valamint az egyenlő bánásmód követelményei, s összességében a gyermek érdekét szolgálják.

4. A feladatellátás nyomon követése

Az intézményben a gyermekek fejlődésével, előrehaladásával kapcsolatos olyan bejelentések, melyek összefüggésben vannak a gyermek esélyegyenlőségével, illetve az egyenlő bánásmód követelményével.

A feladatellátásnál figyelemmel kell kísérni a bejelentések számát, tartalmát, a kivizsgálás eredményét.

IX. Fejezet Záró rendelkezések

1. Éves terv kidolgozása és beszámoló az elvégzett feladatokról

Az intézmény esélyegyenlőségi referensi feladat ellátására esélyegyenlőségi felelősnek:

Petercsákné Fonó Andrea óvodapedagógust bízta meg.

Feladata:> az éves esélyegyenlőségi terv elkészítése, (a Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Akcióterv alapján)

Az éves terv elkészítésének szempontjai:

1. helyzetelemzés
2. óvodáztatás helyzete
3. óvodáztatási adatok feladat ellátási helyenként
4. integrált nevelés
5. személyi feltételei
6. tárgyi, infrastrukturális feltétele
7. kapcsolatok
8. helyzetelemzés összegzése

> betartásának folyamatos figyelemmel kísérése,

> kétévente a helyzet felmérés elkészítése,

> kidolgozza a panasztételi eljárást

> kivizsgálja az esetleges panaszokat,

> a nevelési év végén összegzi az elvégzett feladatokat, értékeli tevékenységét..

A beszámolóban, az éves tervben meghatározott feladatokat, valamint a programban meghatározott nyomon követési, ellenőrzési eszközöket kell figyelembe venni, és felhasználni az értékelés során.

2. Felelőségi szabályok

A program, valamint az éves tervekben meghatározottak

- végrehajtásáért,

- ellenőrzéséért

elsősorban az esélyegyenlőségi felelős, a gyermekvédelmi felelős, a tagóvoda vezetők és az óvoda vezetője tartozik felelőséggel.

3. Titokvédelmi szabályok

A jelen programban ellátandó feladatokat az óvodapedagógusok a titokvédelmi szabályzatban meghatározottak figyelembevételével kötelesek ellátni.

Sajószentpéter, 2012. augusztus 30.